

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn aurora Eua[n]geliu[m]. Pastores loquebantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A romani tēplū pacis pulcherrimi cōstruerūt: et cōsulētes apollinē deū suū cōdiū duraret tēplū hoc: respōdit eis: H̄diū virgo nō pariet. His auditis dixerūt. Tēplū paci ieternū maner. Impossibile eīm̄ credebat v̄ginē pārere. T̄n̄ i forib̄ tēpli sc̄pserūt. Tēplū pacis in eternū maner. Is ip̄a nocte q̄ d̄go pepit: tēplū funditus corruer. Item s̄m̄ p̄phetia Dicere. signū datū est eis: q̄ oīa idola corruer. q̄ d̄go parer. et q̄ p̄f̄ b̄ sacerdotes idoloz̄ imaginē v̄gis pue- rū i gremio bauula tē fecerūt: et i secreto loco tēpli pone- res adorauerūt. Itē ex legenda lōbardica habet: q̄ ipso die natuitatē christi statua Romuli et oīa idola in diuersi locis corruerūt. Item ipso die tres soles in oriente apparuerūt: q̄ paulatim i vñ corp̄ solare redacti sūt. Itē Inno. papa dīc: q̄ fōs aḡ in ip̄a nocte in liq̄re olei v̄sus ē: et tota die largissime manauit flūs v̄lōs in ryberim: sic Sibylla p̄phetauerat: q̄ nisi erūperet fons olei nō nasceret saluator. Itē Inno. papa dicit: q̄ Octavianus impator cū vniuersū orbē iurisdicōi romanę subiugaret: intantū senatus placuit: vt cū prodeo colere vellēt. Ad illoꝝ ḡinstatiā Sibylla p̄phetissa p̄stulit: si maior eo aliquā nasceret. Cū ē i die nataꝝ christi sibylla i camera impatoris orōib̄ insisteret: i die media aureo circulū apparuit circa sole: et in medio circuiti d̄go pulcherria puer ge stas i gremio: tūc hoc cesari ostendit. Admīrās aut̄ impator: audiuit vocē dicēt: h̄ec ēara celi. Dixit ei sibylla: Dic maior re tripli tō adora. Eūdēḡ locū i honore b̄re marie v̄ginis dedicauit: q̄ v̄lōs bodie sc̄ra maria d̄ara celi d̄. Impator igit̄ illi pue ro hostias obtulit: et ip̄e deos suos d̄ cete ro colere recusauit. Huic dicto cōcordat

Timotheo historiographo et Orosius p̄ magna parte. Circa p̄sis euā. vbi d̄: An nūcio vobis gaudiū magnū. Notādū. Q̄ magnū gaudiū instat coti pplo christiano de natuitate filij i h̄uana natura i p̄rio re

coleda: p̄ quē natu ra h̄uana ē sup oīa exaltata / t̄ oīb̄ bo nis repleta. Mat̄ ē em̄ fil̄ dei cī sa co pleno oīm grā tu; et virtutes no bis grāt̄ donauit. Quō etiā nō om̄ia cū illo nobis dona uit: ap̄terea angel̄ dixit: Annūcio vobis gaudium ma gnū: q̄z nat̄ est nob̄ saluator. Abi noct dū: q̄ p̄mūs bō/sey dā. p̄duc̄ fuit s̄

ne patre et m̄re. Secūdūs bō. s̄. Euā p̄du cta fuit ex patre sine matre: et oīs alī ho mines ex patre et matre. Restabat aut̄ q̄r tus modus: vt quis p̄ducereſ ex m̄re si ne patre: sic christi bodie nat̄ ē. Et in hac quarta generatiōe filij oīs in terrā suā. s̄. celeste hierusalē per christi meritū redierat: sicut in figura de⁹ dixit Abraꝝ. vnde Generatione autē quarta reuergentur.

B **C** **D** Gen. 15. c. Postilla

E L factū ē cū discessisseſt an geli ab eis. Vēc historia signatur vt ſ. Vn̄ initū illi euā. scribit ſ. Lucas illud euāḡ. qđ bo die i nocte christi lectū ē: et statim post v̄ba angeloz̄ laudātiū deū z dicitū: Glia in altissimis deo: i terra par hoib̄ bone voluntatis: sequiſt hoc p̄fens euāgelii. Et factū ē cū discessisseſt angeli ab eis i celū:

F Pastores loquebāt ad iuui. T̄c.

Ly. H̄ic describit̄ pastoz̄ deuotio: q̄ sta

tim postuſionē ista dimiſſo grege iuertit

ad vidēdū natū. Factū ē postq̄ angeli dis

cessisseſt ab eis. I. pastoz̄ i celū. I. postq̄

aspectib̄ pastoz̄ se abstraxerūt ascēdētes

i celū. a. **G** Pastores loque ad iuicē.

sc̄z d̄ christi natuitate. Sicut et duo disci

puli eūtes i emaus de ei⁹ passiōe dicēt̄.

In diluculo Euangelium

Ea **C**transsea. vsc̄ beth. t vide. hoc
yer. i. puer natū p verba angelī nobis si-
gnificatū. b **C**qd fecit do. t ostē. no-
bis. s. p angelū. c **E**t ve. festi. l. y. et
desiderio vidēdi chalstū. ve. t citi. redire
ad greges quē sine
custodia dimiserat

G dicentes
d **C**Et iue. ma.
t io. t ifan. i. cbri-
st. e **D**omi. i. h
se. sic angel⁹ eis di-
cerat. f **C**liden-
tes aut̄ co. de x.
qd di. erat il. de
pue. hoc. q. nō so-
lū fuerāt illuminati
exteri. s. etiā iteri.
de cognitione p̄bi. t
sic p cognitione hu-
māitatis. veneat ad
cognitionē deitatis.
nec sunt sc̄andalizati
de tanta paupertate:
sed pamphl⁹ in fide
roborti sūt. Et ce-
perūt p̄dicare ma-
rie t ioseph. t cun-
ctis astantibus illā
quā viderant clari-
tatem. et q audierāt
āgelico hymnos.

G **C**Et oēs à au-
mira. sūt de tc.
Blo. nō solū mira-
bāt de icarnatiōis
mysterio. s. etiā de
tanta pasto/ atte-
statione: q singere
nescirēta laudita: s.
simplici facundia
vera p̄dicarent.

b **C** Maria aut̄
conser. tc. s. qcqd
angel⁹ ei retulerat
Gabriel: quicqd a
pastorib⁹ audierat
qcqd expta fuerat.

i **C**Loſe. l. cor. suo. Lyra. Illa collatio
erat marie valde delectabilis. et toti eccl̄e

vtl̄. q. s. m. q. dicit **P**iero. in sermōe de as-
sumptōe br̄c marie virginis. Ipa post ascē-
stionē filii sui remālit ad t̄p̄si i terrā c̄ apō-
stol: vt eos pleni⁹ instrueret de v̄bo scarna-
to: de q pleni⁹ erat edoc̄a p sp̄m̄sc̄m̄. Et
oia familiaris vide
rat/ et tractauerat
vniuersa: apter qđ
meli⁹ exp̄m̄ere po-
terat: qđ melius
nouim⁹/ z. pferim⁹.
k **C**Et treuer. sūt
pasto. i. ad gregē
suū. l. **C**lifica. c.
corde. m. **C**Et la-
sore. n. **C**h̄ell̄.
de bāficio totū mā-
do collato gnāliē/
t̄c̄is oōslo sp̄ealit.
o **C** In oib⁹ w.
s. ab āgel. p. **C**Et
vide. l. p̄mis ocul-
suis. q **C** Sicut
dictum est ad il-
los. i. per angelū:
qz annunciatū eis
natiuitatē christi.
T **A** bīt. Postilla
Joānis. 1.
Tbō. Jo-
annes euāgelista p
p̄eplationē ceteri
euāgelistis alti⁹ ele-
uat. v̄sa p̄ncipalr
circa v̄bi diuinitatē:
tē: cū ali⁹ p̄ncipalr
describit el⁹ v̄dāni-
tate. Et p̄mo ondit
v̄bi excellētiā. p̄ut
p̄sistit in seipso di-
r. **C** In b̄ncipio
erat v̄b̄ Aug.
In patre erat fili⁹:
v̄l̄i eternitate erat
filius: vel in pare
filius eiusdem subi-
stancie cum eo. s. **C** Et verbum erat
apud deū. i. coeternū et coquale ipsi.

In patre.
A principio

eternaliter ē. s. fili⁹. s. filius
vt distincta glōna a pris glōna

erat v̄b̄: t verbum erat